

Skilaleys ferðsla og vegbungur

Oddagrein

Áðrenn hendan vikan er úti, eru vit komin um longsta dag, og dagarnir fara aftur at stytast, og summar gongur móti vetri.

Øll fegnast vit um ljósu tíðina, og vilja vit fegin út at njóta ljósu og lýggju summarmáldag. Tann, ið spákar sær ein túr í býnum í Havn eitt tilíkt vakurt og ljóst summarmáldag østast um nógvu - og ofta sera vandamiklu ferðsluna, sum beinleiðis verður ávirkað av góða veðrinum: Tí frægari veðrið er, størri og vandamiklari er ferðslan í miðbýnum.

Tað hevur so mangan verið nortið við kappkoyring og aðrar vandar í ferðsluni. Hetta - serliga eftir at onkur álvarslig ferðsluvandur hevur skakað samfelagið alt. Tá ein tíð er umliðin, so er sama skilið aftur.

Í hesum sambandi kundu vit hugsað okkum at mælt býarmyndugleikunum í Havn til at bøtt um stöðuna - áðrenn skaðin hendir! Tað eru ikki altíð tey stóru tøkini, ið eru neyðug. Lat okkum taka okkurt ítökiligt dømi:

Áarvegurin, Kongabrugvin og Havnargøta (Røntgan) eru mest trafikeraðu vegastrekkini í býnum hesi kvøld, samtundis sum nakrir fáir bilførarar koyra skjótt - og sera skilaleyst. Løgreglan hevur viðgengið, at hon ikki hevur tamarhald á hesum fáu ungu monnum; teir hava verið heima og tosað við foreldur, tikið koyrikort o. a., men einki hjálpi.

Ein ítökiligt loysn at bæst hesum óskili hevði verið at gjørt nakrar vegforðingar - vegbungur - sum heilt víst høvdu minkað um ferðina.

Har Áarvegurin er smastur, liggur eitt hitt mest vitjaða vertshúsið í býnum. Dyrnar venda út móti vegnum, sum bert hevur eitt smalt spor, og eina smala gongubreyt. Eitt undur, at einki álvarsligt óhapp er hent her. Hyggjuráðini eru kortini at bøta um vandan, áðrenn skaðin hendir!

Sama kundi verið gjørt á Havnargøtu.

Nógv hevur verið tosað um, hvørt vegbungur gera ta nýttu, tær eru ætlaðar til. Tað kunnu vit sjálvandi kjakast um. Men greitt er, at vegbungur kunnu gerast soleiðis, at til ber at koyra við ávisari ferð tvørtur um tær. Passandi kundi verið við 30 km/t á nevnda vegastrekki.

Ber ikki til at bøta um ferðsluóskilið við at tosa fornuft við fólk, so er rætta loysnin at gera bilgar fysiskar ábøtur, ið steðga skilaleysu koyringini, meðan tann skilagóða ferðslan kann koyra sum um einki var hent.

Sosialurinn

Viðmerking til oddagrein í Sosialinum

Í oddagrein í Sosialinum herfyri, ið nevndist »Upplýsingin og skeinkiloyvni«, ror blaðleiðslan uppundir at heita á nýggja landsstýrismannin um at geva fleiri skeinkiloyvi til rúsanði lög, nakað sum undanmaðurin í landsstýrinum, Ivan Johannesen, ikki vildi.

Sostatt tykist blaðleiðslan á Sosialinum eisini at vera farin upp í »vinnukórið«, sum einans tykist hava vinning fyr eyga til matstovur, soleiðis at hesar kunnu gerast figgarliga »gonguførar« við at loyva øllum slíkum at selja rúsanði lög, og soleiðis verða hildnar á lívi við kunstigum andadrátti, t.v. siga við rúsdrekkasølu.

Mær tykist sera lögdi at

Sosialurin, sum mær vitand, ongantíð hevur verið mál-gagn hjá handilsstættini, gevur ljóð fyr handilsvinningi av eini so ódamligari vøru sum rúsdrekka er. Somuleiðis haldi eg tað vera undanligt at Sosialurin, sum á ein serstakan hátt sigur seg umboða demokratisku hugsjónina, ikki eisini skrivur um neyðtøkuna av feroyska fólkalýðinum, ið fór fram tá lögtingsmeirlutin samtykti nýggju rúsdrekkaalógina, ein fólkalýð sum varð staðfestur við fólkaatkvøðuni í 1906 og við fólkaatkvøðuni í sjeyti-árunum, tá feroyska fólkioð nakaði at geva loyvi til at bruggja sterkt öl í Føroyum.

Í sumu oddagrein stendur: »Kortini kunnu vit í dag

staðfesta, at nú vendist ikki aftur - rúsdrekkaalóga í Føroyum er komin fyr at vera... skipanin við rúsdrekkaalógu virkar sum vøntað».

Til hesi orð er at siga, at eg fari ongantíð at góðtaka rúsdrekkaalógina, tí hon átti ikki at verið sett í gildi uttan eina fólkaatkvøðu. Í mínari verð kann ein lög, sum er sett í gildi við fólkaatkvøðu ikki setast úr gildi uttan fólkaatkvøðu - og tá serstakliga ikki við bert EIN-ARI atkvøðu í meirilut at lögtinginum.

Tann sorg og tann tregi, ið hevur fylgt í kjalarvørrinum av nýggju rúsdrekkaalógini er óbøttligur í feroysku heiminum. Mong eru tey, sum ongantíð eru

edru tí at nú fáa tey brennivín alla tíðina. Fleiri landsmenn hava seinastu árin drukkið seg til deyðis eftir at hava drukkið í vikur og mánaðir, mong av hesum, bæði røsk og dugnalig og í bestu árum. Ein ómettaligur missur fyri okkara land.

Nei, nýggja rúsdrekkaalógin hevur verið ein vanlukka fyri tjóð okkara og tann seinasti landsmaðurin er tíverri helst ikki deyður enn av hesum vanlukkuliga drykki.

Tí sigi eg NEI TAKK til fleiri skeinkiloyvi!

Latið okkum heldur fara hinvegin og taka bæði skeinkiloyvi og rúsdrekkaalógu av.

Svenning av Lofti

Ársfundur hjá Útnorðurráðnum í Ilulissat

Útnorðurráðið hevur í dag - um 9. til 11. juni hildið ársfund sín í Ilulissat í Grønlandi. Í ráðnum eru 18 tinglimir úr teimum trimum londunum í útnorði, Grønlandi, Føroyum og Íslandi. Ráðið er ein samstarvsfelagsskapur fyri Landsstjórnin í Grønlandi, Altingið í Íslandi og Føroya Løgting. Á fundinum luttøku, umframt limirnir, tilsamans 8 innbodin gestir. Millum innbodin gestirnir vóru Svein Ludvigsen, stórtingslimur úr Noregi, sum umboðaði Norðurlandaráðið, ið hevur gestaðuð á ársfundum í Útnorðurráðnum, og Kon-

rad Steenholdt, landsstýrismáður í menta-, undirvísing- og kirkjumálum.

Áðalevnið á ársfundinum var staðan hjá teimum ungu í útnorði, og í sambandi við evnið vórðu samtyktar tilráðingar til landsstýrini/stjórn í londunum um at styrkja skúlasamstarvið í útnorði um internetið og at seta ein arbeiðsbólk, sum skal koma við uppskoti um, hvussu fróttarsamstarvið kann styrkjast landanna millum. Harafturat samtykti ráðið eina tilráðing um, at landsstýrini/stjórn í londunum í útnorði seta á stovn ein útnorður mentagrunn at

stuðla samstarvinum innan mentan í útnorði.

Útnorðurráðið fer komandi ár at leggja høvudsidentin á mál viðvíkjandi kvinnum í útnorði og í tí sambandi hava eina kvinnuráðstevnu í Føroyum í juni 1999. Somuleiðis samtykti ráðið, at ár 2000 verður mentaár í útnorði. Á fundinum varð lögð fram frágreiðing m »Brattahlidprojektet«, sum snýr seg um endurreisn av garðinum hjá Eiríki Reyða og Tjóðhildarkirkju í Brattahlid/Qassiaruk. Í frágreiðingini varð sagt frá, at byggiverkætlanin verður liðug í juli ár

2000.

Ísolfur Gylfi Palmason, altingsmaður úr Íslandi varð valdur til formann fyri ráðið. Fyrsti næstformaður er Lisbeth L. Petersen, lögtingsmaður úr Føroyum, og annar næstformaður verður Anders Andreassen, landstingsformaður úr Grønlandi.

Ársfundurin var forvitnisligur og styrkti tóttu bondini okkara millum í Útnorði.

Lesarabrøv

Álit á tey vaksnu?

Nú hevur í seinastuni verið skriva so nógv um børn okkara og tær veirra.

Alt ov sjálvandi hoyra vit hvussu hesi børnini sjálvi hava tað.

Tað ið undirritaða vil við hesum er at lýsa stöðuna hjá einum 7 ára gomlum drongi ið flutti til Danmarkar í jan. '95. Frá fyrsta degi vísti hann, at síðsta árið, áðrenn hann fór í skúla, skuldu vit flyta heim aftur so hann kundi koma í tryggjar umstøður og læra børnini at kenna áðrenn hann skal byrja í 1. flokki.

Vit komu heim 1. sept. '97, einki pláss var á nøkrum barnagarði, ei heldur á

kommunalu dagrøktini. Eftir at hava ringt til Katrin Holm ferð aftaná ferð, (alt gott um tað, tí harraguð, hvat skal hon gera! at hava so stóra ábyrgd sum hon, tað krevur at duga sera væl at vera passivur) valdi eg til jólar at gevast við tí, og heldur lata eitt yngri barn koma framat.

Síðani koma spurningarnir frá barninum, »hvi sleppi eg ikki í barnagarð, hvi er tað ikki pláss fyri mær tá ið hann sleppur... o.s.fr.«. Jú sjálvandi, flestu børnini sleppa í barnagarð, heldur hann, men ikki »eg«.

Tá er tað at vit foreldur sjálvandi taka tað í okkara

egnu hendur, og finna eina loysn saman við barninum, og síðani koma við einari góðari og logiskari frágreiðing um hvi og hvussu, eg sigi honum so frá skúlanum, hann gleðir seg ótrúliga nógv, tí nú verði eg á sama aldur sum hini, sigur hann glaður og spentur. Eg sigi honum so eisini frá frítíðarskúlanum, sum er fyri øll børnini í 1. flokki. Har sleppa tit at spæla saman aftaná skúlatíð, ganga túrar, móguliga smíða onkran bát, svimja, mál tað so ikki hevur móguleikan til nú.

Hann fortelur glaður og spentur fyri ommum og abbum at nú skal hann í

skúla, og frítíðarskúla, hann gleðir seg ótrúliga nógv, men hvat hendir...! Ídag 15.6.98. fáa vit bræv frá frítíðarskúlanum, at einki pláss er eftir. Hann kemur uppá bíðilista til 20. aug.!!!

Góðu tit sum hava skil fyri hesum her, hvussu skulu vit foreldur, aftur nú, seta okkum niður og fortelja børnum okkara uppá ein trúverðigan máta, at í frítíðarskúla sleppur tú heldur ikki, tí har er heldur ikki pláss fyri tær.

Beinta Eliassen